

Kroppens spejle

Andrea Rygg Karberg, kunsthistoriker

Ruth Campaus værker hører til dem, der vinder ved nærmere bekendtskab, og det er en positiv egenskab. Man kan udvikle sig med dem og indgå i proces med dem. For et første, tilfældigt blik kan de virke monotone, men de lever og ånder i et uendeligt felt af nye variationsmuligheder. De er i højeste grad forbundet til kunstnerens krop og mentale koncentrationsevne – og dermed til vores. Der er tale om en særlig håndholdt og uendeligt følsom form for minimalisme.

Ruth Campau er tro imod sit personligt definerede sprog eller formrepertoire, som hun samtidig forstår at videreudvikle. Hendes karakteristiske parallelle farvelinjer af akryl på akryl er ikke maskinelt frembragte, men farvespor efter møjsommeligt trukne store grove pensler på et langt skaft. Hendes kunst kræver hendes absolutte fordybelse, en meditativ ro og en koncentreret arbejdsindsats alene i atelieret. Der skal ikke rystes på hånden, og den mindste forstyrrelse kan ødelægge hele værket. Campaus værker står som modsætning til al stress i vores tid. Tid og kropslig bevægelse i rum er indlejret i værkerne fra deres udførelse, og begge dele videregives til beskueren, når denne følger linjerne med sit blik og bevæger sig med sin egen krop foran værkerne.

Campaus værker indeholder ofte flere akrylplader og flere forskellige farver – som kombineres på forskellig vis, af hende eller af beskueren, direkte eller indirekte. Nogle tidlige værker består af tre spraymalede akrylplader lagt oven på hinanden og indrammet sammen som en kasse, hvilket danner et gådefuldt maleri. Formerne fremstår skarpt eller sløret, afhængigt af om de er påmalet den forreste eller bagerste plade. Det varer lidt, før man forstår, hvordan den særlige dybdevirkning er opstået. Siden udstillede Campau nogle hylder med et antal bemalede plader på, som beskueren selv kunne skyde foran og bagved hinanden, hvorved linjespillet ændredes og farverne blandedes optisk. Interaktive kunstværker, som beskueren med nænsom hånd kunne være direkte medskabende på. Andre værker er hele installationer i rum, som man kan bevæge sig rundt i. Generelt er det vanskeligt at klassificere Campaus værker. De forener maleri, skulptur, installation, design og arkitektur. Campau undersøger rum og danner rum.

Samtidig med at Campaus malerier kan siges at være arkitektoniske, beror de dog altid på en menneskelig skala. Striberne er altid "beskåret af billedrammen", som fortsatte de før og efter den pågældende akrylplade. Vi ser kun et udsnit af noget, der er større end os. En orden og et system, der fortsætter i det uendelige. Striberne er parallelle. Og de kan aldrig blive længere end de tre meter, som er Ruth Campaus maksimale rækkevidde, når hun skubber en langskaffet kost væk fra sig.

Campau arbejder på et horisontalt maleunderlag. De bemalede plader bliver til liggende fladt på gulvet, for siden at kunne rejses op, evt. skæres til og sammensættes, som det nu i hvert tilfælde er besluttet. Indtil fornylig er linjerne med enkelte undtagelser blevet udstillet som vertikale. De har mimet beskuerens egen lodrette akse og yderste rækkevidde. Samtidig har værkerne kunnet brede sig ud på hver side af beskueren, til kolossale værker, der indfører et narrativt element i en fortælling, der ikke kan overskues på én gang. Kunsten er nonfigurativ og afbilder ikke andet end sig selv. Men der foregår mangt og meget på et planhidsides ord.

Ruth Campaus krop er hendes væsentligste maleredskab, som betinger skala, rytme og konstans. Men kroppen kombineres med andre redskaber. Der er ikke tale om ekspressivt, gestuelt maleri, ingen tilfældige smørier eller voldsomme følelsesudladninger. Forbindelsen mellem krop og kunstværk medieres af selve maleredskaberne og deres struktur. Hårene på penslen eller børsterne på kosten definerer linjernes form såvel som trykket, mængden af påført maling og dennes grad af fortyndelse.

Typisk bemaler Campau hver plade med sin farve – eller rettere med hver sit farvepigment i forskellige variationer. En farve er et abstrakt begreb. En sproglig ide. I realiteten kan samme farvepigment afføde vidt forskellige farvevirkninger. Farvelagets tykkelse er afgørende for "farvens" eller malingens udseende og graden af plasticitet. Hvor koncentreret er pigmentet? Er malingen tykflydende og sej eller en tynd, flydende

væske? Hvad sættes farven/malingen op imod af andre "farver"? Gauguin har sagt, at 1 kg grøn er grønnere end 100 g af samme grønne. Det har han ret i. Jo større bemalet felt og jo mere maling, jo mere føler man, farven omslutter og overvælder én. I Campaus "billeder" kan man ikke stå og studere farven med sit blik på sikker afstand, som var den et felt i et indrammet maleri. Campaus værker og farver opleves med hele kroppen. Hendes farver kan man drukne i.

I et af Campaus hovedværker, *The Well* fra 2006, omsluttet og opstemmes beskueren eller mødedeltageren af den gule farve. Denne installation blev skabt til Kunsthallen Gl. Strands lokale, *Salen*, som skiftende kunstnere bliver bedt om at omdanne til et totalt kunstværk. Ruth Campau tænkte sit værk som et mødelokale, og det ville i sandhed være inspirerende og energiskabende at sidde og brainstorme lige der i centrum, i varmen og i al denne taktile og optiske lækkerhed. Man kantede sig langs væggen rundt om den store cirkelformede skal, hvor linjerne for en gangs skyld var horisontale og først kunne antages at mødes som cirkler. Man fandt en åbning i den cirkel, der viste sig snarere at være en begyndende spiral, og trådte med en følelse af at være dybt velkommen ind i et fortættet rum af gult lys, dejligt gult læder som en bænk hele vejen rundt, et cirkelrundt bord og i loftet hængende ned fra den stukroset, der oprindeligt må have været bestemt til en fin prismelysekrone, endnu en cirkelrund plade med diverse karafler og glas oven på fyldt op med farveklare væsker. Lyset spillede, kroppen og sindet dulmedes. Campau kan lide at undersøge hvilke virkninger, særlige farver kan have på os mennesker. De kan virke forskelligt fra person til person, men placeret i Norden må *The Well* altid opfylde et latent behov for sol og varme, alene gennem brugen af gult, gult i stor mængde, i forskellige materialer og affødende forskellige sanseindtryk af noget flydende, noget gennemsigtigt, noget immaterielt og noget fast. Det var altid svært at forlade denne installation, denne veludvalgte ramme omkring menneskers liv, og man savner den stadig.

I de seneste værker er noget nyt på spil. I et værk som *Twinkler* fra 2008, der netop takket være en donation fra Ny Carlsbergfondet er indgået i ARKENs samling, er den bemalede akrylplade skåret op til en mængde tilspidsede, trekantede akrylplader. Disse er så sammensat til en dynamisk, stjernelignende form, halvt liggende på gulvet, halvt rejst op af væggen. Kompositionen eller installationen etablerer et sugende forsvindingspunkt lige der, hvor væg og gulv mødes.

Det er som om det nøje opbyggede system splintrer. I mange år har Campau rejst sine færdigmalede plader op for at vise os de lodrette striber i den vandrette udstrækning. Campaus linjespil har altid afspejlet kroppens primære orienteringsakser, parallelt med og på tværs af den klodens tyngdekraft, som til alle tider har hersket over os. Men med ét bliver det hele langt mere kompliceret. Vores sanseimpulser eksploderer nærmest. Enhver kender af Campaus værker bliver helt rundt på gulvet. Rummet og energien kastes ud i alle retninger. Big Bang.

Campaus værker er som spejle. Dels reflekterer akrylpladens glatte overflade lyset, omgivelserne og til tider endda beskuerens krop, der bevæger sig omkring dem, foran dem, langs dem, i dem og igennem dem. Dels spejler de noget dybt inde i beskueren og mennesket. De vækker og præciserer vores fornemmelse af de grundlæggende oplevelses- og forståelsesredskaber, der styrer vores perception og begrebsdannelse: tid og rum. Bevægelse forener tid og rum i alle de vektorer og kræfter, vi opfatter omkring os og i os. Værkerne materialiserer kunstnerens krops bevægelse. De spejler og igangsætter beskuerens krop. De afspejler selve de kropslige koordinater. Og det er spørgsmålet om ikke også det mentale, vi til tider opfatter som ikke kropsligt, er dybt forbundet med disse koordinater og udspringer af tid og rum som udgangspunkterne for enhver sansning, erfaring, tanke og følelse.